

Čís. 12319.

Nebyla-li strana při skončení jednání podle § 193 c. ř. s. vyrozuměna o provádění důkazu (důležitým) svědkem před dožádaným soudem, nejde sice o zmatek, avšak po případě o vadu řízení.

(Rozh. ze dne 2. února 1933, Rv II 802/31.)

Žalobě o uznání otcovství a o placení výživného procesní soud první stolice vyhověl. Odvolací soud zamítl odvolání, uplatňující zmatečnost, a nevyhověl ani jinak odvolání. V onom směru uvedl v důvodech: Odvolatel vytýká s hlediska zmatečnosti, že nebyl obeslán k roku ze dne 3. března 1931, při němž byla vyslychána svědkyně Anna P-ová (nemanželská matka) dožádaným soudem, takže jí nemohl dávatí otázky. Leč nelze mu dáti za pravdu. Jest sice pravda, že žalovaný se intervence při roku před dožádaným soudem při ústním jednání dne 4. února 1931 nevzdal, že k roku dne 3. března 1931 dožádaným soudem obeslán nebyl a že při něm přítomen nebyl. Než řízení podle § 477 čis. 4 c. ř. s. jest zmatečným jen, byla-li straně nezákonným postupem, zejména opomenutím doručení, odňata možnost před soudem projednávatí. V souzeném případě nebyl však rok před dožádaným soudem ustanoven k spornému jednání, nýbrž jen k provedení určitého důkazu; ona se tedy před ním pře neprojednávala, nelze opomenutí doručení obsílky odvolateli podřaditi pod ustanovení § 477 čis. 4 c. ř. s.

Nejvyšší soud vyhověl dovolání, zrušil napadený rozsudek i rozsudek prvního soudu a vrátil věc soudu první stolice, by v rozsahu zrušení dále jednal a znovu rozhodl.

Důvody:

Pokud jde o uplatňovanou zmatečnost dle § 477 č. 4 c. ř. s., správně odůvodnil odvolací soud, že této zmatečnosti tu není, i když žalovaný nebyl obeslán k roku, při kterém u soudu dožádaného byla jako svědkyně vyslychána nemanželská matka Anna P-ová. Nejvyšší soud souhlasí v tomto směru s důvody napadeného rozsudku a na ně odkazuje, připomínaje, že stejně bylo rozhodnuto v rozhodnutích čis. 272 a 7909 sb. n. s. Pokud však odvolací soud neshledal ani neúplnosti řízení, vytýkané proto, že opomenutím obsílky k svědeckému výslechu Anny P-ové odňata byla žalovanému možnost spolupůsobení při důkladném sebrání látky procesní a odňata i možnost, by podal příslušné návrhy skutkové a důkazní, nejvyšší soud shledává dovolání důvodným. Uvážiti jest ustanovení §§ 193, 194 a 289 c. ř. s., podle nichž, když jednání bylo prohlášeno za skončené podle § 193 c. ř. s., může dojiti k opětovnému zahájení skončeného jednání ve smyslu § 194 c. ř. s. a to po případě i k návrhu strany (viz rozh. čis. 2511 sb. n. s.). Strana však při skončení jednání podle § 193 c. ř. s., když má býti ještě proveden důkaz

dožádaným soudem, jest oprávněna předpokládati, že bude o provádění důkazu vyrozuměna a že bude jí umožněno při důkazu tom uplatnití práva podle § 289 c. ř. s. a po případě podle výsledku opětné zahájení jednání dle § 194 c. ř. s. navrhnouti. Tím, že žalovaný nebyl vyrozuměn o roku k výsledku svědkyně Anny P-ové, tedy o provádění důkazu pro rozhodnutí sporu nejdůležitějšího, trpí řízení vadou, která, třebaže nezpůsobuje zmatečnosti, byla s to zameziti úplné vysvětlení a důkladné posouzení rozepře (§ 496 čís. 2 c. ř. s.).

Čís. 12320.

Byli-li nájemníky bytu oba manželé, jsou ve sporu o vyklizení bytu nerozlučnými společníky; o vyklizení nemůže býti žalován jen jeden z nich, nýbrž musí býti žalováni oba.

(Rozh. ze dne 3. února 1933, R I 1112/32.)

Proti žalobě o vyklizení namítl žalovaný Emil B., že není ke sporu pasivně oprávněn, ježto najal byt společně se svou manželkou. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. V otázce, o niž tu jde, uvedl v důvodech: Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu k dalšímu jednání a k novému rozhodnutí, ačkoliv přejal zjištění prvního soudu, že žalovaný jest jen spolunájemníkem bytu, a ačkoliv byla žalovaným vznesena námitka nedostatku pasivní legitimace ke sporu spočívající v tom, že nebyla současně žalována o vyklizení bytu i jeho manželka jako druhá spolunájemnice, neboť nepovažuje tuto námitku za důvodnou, neboť ať se společná oprávnění a závazky spolunájemníků posuzují podle ustanovení § 890 nebo podle § 891 obč. zák., což platí i o pronajímatelově nároku proti spolunájemníkům na vrácení najatého předmětu, nebrání ona zákonná ustanovení tomu, by pronajímatel nepožadoval vrácení to jen na jednom ze spolunájemníků, když došlo k zrušení nájemního poměru ohledně všech spolunájemníků, jak tomu jest dle tvrzení žalující strany v souzeném případě, což ovšem má teprve býti prvním soudem zjištěno.

Nejvyšší soud zrušil napadené rozhodnutí a vrátil věc odvolacímu soudu, by, nehledě k důvodu, pro který zrušil rozsudek prvního soudu, ve věci znovu rozhodl.

Důvody:

Jak oba nižší soudy zjistily jsou nájemníky oba manželé Emil a Františka B-ovi, oba tvoří tedy společně smluvní stranu, jež sjednala se žalobci nájemní smlouvu. Pochybný výklad smluvní vůle stran (§ 914 obč. zák.) nedovoluje jiný závěr než ten, že manželé sjednali smlouvu jako jednotná strana smluvní, že práva z ní plynoucí příslušela jim spo-